

Skrb za delovna mesta v Sloveniji

Kako in na kakšen način jih povečati
ter v katerih panogah
Oskar Komac, SDGD

Posvet, 21. februar 2012

Problem zaposlovanja ljudi danes ali »Na dolgi rok smo vsi mrtvi«

- Današnja finančna kriza (ta nima nobene povezave z ekonomijo kot tako) je tipična kriza povpraševanja. Zmotno pa se rešuje z ukrepi kot bi šlo za krizo ponudbe.
- V pogojih »likvidnostne pasti«, ko dodatne emisije denarja (ECB, FED...) in spuščanje obrestnih mer CB na skoraj 0 ali ob upoštevanju inflacije celo pod 0, ne dvignejo povpraševanja ne na strani prebivalstva oz. gospodinjstev (kriza zaupanja, strah pred jutri) ne na strani podjetniških investicij (vprašljiva donosnost in vračanje investicije kar se izkaže za isti problem pri pridobivanju virov financiranja), ostanejo samo še državne investicije, ki lahko dvignejo povpraševanje na kratek rok z multiplikativnimi učinki in na dolgi rok s povečanjem potencialnega BDP-ja ali z besedami Skidelsky-ja „v tej situaciji ne potrebujemo *„posojilodajalca v skrajni sili“*, pač pa *„potrošnika v skrajni sili“*“.
- Brezposelnost postaja največji problem »razvitih« družb. Uničili smo velik del industrije z njenim prenosom izven Evrope, v Sloveniji nam je uspelo uničiti tudi gradbeništvo, zato ni čudno da delovnih mest preprosto ni in jih z zdajšnjim načinom razmišljanja tudi ne bo (kapitalizem in socializem sta potrebovala delavce, postkapitalizem in postsocializem razmišljata predvsem kako jih čim več odpustiti).

- Potrebujemo nekakšen novi New Deal, razmere so »copy paste« razmeram iz časa velike depresije iz 30. let prejšnjega stoletja. Predvsem pa je ljudem potrebno povrniti dostojanstvo (dignity) kar je poleg vsega drugega uspelo F. D. Roosevelt-u na osnovi makroekonomske teorije J.M. Keynesa; Splošna teorija zaposlenosti, obresti in denarja).
- Trajajoča recesija, ki ima že znake dolgoročne depresije, je politični problem. Evropska politika, seveda skupaj z našo, noče priznati temeljnih zmot (to bi pomenilo politično slovo). Diagnoze so napačne in predpisana zdravila zato škodljiva.
- Politika varčevanja vodi v upadanje BDP-ja in povečuje stopnjo zadolženosti držav EU, kar je točno nasprotno od deklarativno želenega učinka. Celotno MDS je priznal svojo zmotu, ker je podcenil vrednost multiplikatorja zaradi nižanja proračunskega primanjkljaja. Ta podcenitev je bila robustna in pri nekaterih državah zgrešena za skoraj 100%.

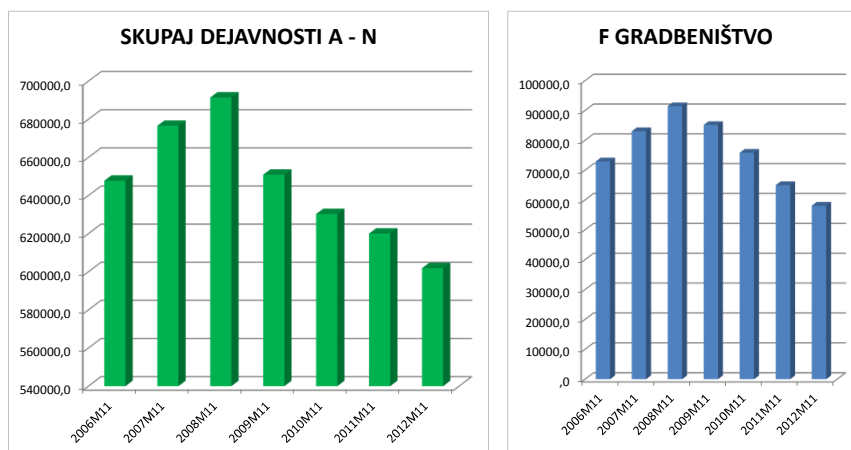
Kakšen je položaj na trgu dela

Delovno aktivno prebivalstvo

	2006M11	2007M11	2008M11	2009M11	2010M11	2011M11	2012M11
A KMETIJSTVO IN LOV, GOZDARSTVO, RIBIŠTVO	37301	39255	38874	37836	33335	38120	37375
B RUDARSTVO	3916	3770	3492	3230	2981	2843	2748
C PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	223735	224666	219806	192103	187915	186631	181155
D OSKRBA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO, PLINOM IN PARO	7765	7791	7748	8024	7983	7972	7968
E OSKRBA Z VODO, RAVNANJE Z ODPLAKAMI IN ODPADKI, SANIRANJE OKOLJA	8250	8590	8976	9083	9210	9640	9533
F GRADBENIŠTVO	72951	83074	91475	85171	75837	64993	58087
G TRGOVINA, VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	109253	114512	117294	113890	110807	109532	107218
H PROMET IN SKLADIŠČENJE	47070	49833	51770	49158	47748	46721	46031
I GOSTINSTVO	32208	33487	34299	33894	32641	32277	31461
J INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI	20172	21389	22371	22508	22827	22708	23091
K FINANČNE IN ZAVAROVALNIŠKE DEJAVNOSTI	22803	23644	24668	24197	24439	23915	23119
M STROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI	38674	41278	44151	45755	47813	48055	48080
N DRUGE RAZNOVRSTNE POSLOVNE DEJAVNOSTI	23681	25270	26485	26069	26774	26655	26028
SKUPAJ DEJAVNOSTI A - N	647779	676559	691409	650918	630310	620062	601894

Vir: Statistični urad RS

Gibanje št. zaposlenih po panogah

Vir: Statistični urad RS

Ukrepi za nova delovna mesta

- Ugodno poslovno okolje
- Spodbujanje poslovne miselnosti
- Poklicno usposabljanje uskladiti s potrebami zaposlovanja
- Naložbe v usposabljanje delavcev za hitrejši prehod na trgu dela, zlasti pri procesih prestrukturiranja
- Naložbe v projekte, ki prinašajo nova delovna mesta
- Spodbujanje vlaganj v eko inovacije
- Krepitev povezav med razvojno dejavnostjo in kreativnimi dejavnostmi

Možnosti na področju politike zaposlovanja

- **t. i. zelena delovna mesta**
(obnovljivi viri energije, energetska varčna gradnja, ...)
- **informacijska in komunikacijska tehnologija**
(razvoj v vseh panogah)
- **zdravstvo in oskrba**
(starajoče se prebivalstvo)
- **turizem**
(naravna raznolikost turističnih virov)

Izgubo delovnih mest v tradicionalnih industrijskih panogah se lahko uspešno nadomesti s pravočasnim in ustreznim poklicnim prestrukturiranjem.

Vir: ESSO

Kje je prihodnost delovnih mest v gradbeništvu?

Prenova
energijsko
potratnih
objektov.

Razvoj in gradnja
nizkoenergijskih
objektov.

Gradnja, rekonstrukcija,
investicijsko in redno
vzdrževanje infrastrukturnih
objektov.

Investicijska področja

Potreben obseg infrastrukturnih investicij

A: Transportno-logistični infrastrukturni projekti:

- tretji pomol v Luki Koper; strošek 1.5 mlr.evrov
- izgradnja drugega tira Divača – Koper; strošek 1.3 mlr.evrov
- modernizacija prvega tira Divača – Koper; strošek 200 mio.evrov
- modernizacija celotnega železniškega omrežja strošek 8 mlr.evrov
- tretja razvojna os; strošek 1 mlr.evrov
- avtocesta Postojna –Rupa ocena 6 mlr. evrov
- Skupaj: strošek 18 mlr. evr

B: Naložbe v energetiko:

- drugi blok NEK,
- hidroelektrarne na srednji in spodnji Savi ter Muri,
- plinovod na trasi Južnega toka
- naložbe v OVE (veter, sonce, biomasa...)
- Skupaj: strošek ocena 10 mlr. evrov, od tega vsaj polovico zasebni kapital.

C: Naložbe v šolsko in zdravstveno infrastrukturo, energetska sanacija stavbnega fonda

Skupaj: strošek cca 2 mlr. evrov, od tega 60% iz naslova domačega javnega kapitala in 40% iz javnih sredstev EU skladov.

SPECIFIČNI CILJI

Pospoševanje gospodarske rasti in odpiranje novih delovnih mest

Doseganje okoljskih ciljev in trajnostnega razvoja vključno z energetske sanacije stavbnega fonda

Zagotavljanje energetske neodvisnosti in suverenosti

Preprečitev prometne izoliranosti in izvetja iz prometnih tokov

Dvig kakovosti življenja prebivalstva

Vključevanje javno-zasebnega partnerstva v financiranje investicij

Pridobivanje evropskih sredstev iz strukturnih, kohezijskih skladov in projektov

KAZALNIKI

Rast BDP in števila delovnih mest

Zmanjšanje vplivov na okolje (emisije), uravnoteženost ekonomije, okolja in sociale

Pokrivanje potreb z zagotavljanjem potrebne energije

Sprememba deleža tovornega prometa iz cest na železnice ter sprememba deleža potniškega prometa iz avtomobilskega na železniškega in druge oblike

HDI –Indeks človekovega razvoja

Sprememba deleža javnega in zasebnega kapitala v investicijah

Delež EU sredstev v investicijah

Na kratko - povzetek

- Spodbude za usposabljanje
- Ukrepi za povrnitev zaupanja
- Sanacija poslovnega okolja

razvoj in odpiranje novih delovnih mest

Komentarji in vprašanja

Hvala za pozornost!